

Turizam na seoskim obiteljskim gospodarstvima

**Tko se, kako i zašto
može baviti turizmom
na seoskom obiteljskom
gospodarstvu**

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
SEKTOR ZA TURIZAM I UGOSTITELJSTVO
10000 Zagreb, Rooseveltov trg 2,

tel.: 01 45 61 555, faks: 01 48 28 380,

e – mail: turizam@hgk.hr, <http://www.hgk.hr>; www.biznet.hr

**HRVATSKA GOSPODARSKA
KOMORA**

Zagreb, travanj 2002.

*S*adržaj

Uvod	7
Što je turističko seosko obiteljsko gospodarstvo?	9
Tko se može baviti turizmom na seoskom obiteljskom gospodarstvu?	11
Kako se može baviti turizmom na seoskom obiteljskom gospodarstvu?	15
Popis važećih propisa iz područja ugostiteljstva i turizma	16
Aktivnosti Hrvatske gospodarske komore	19
Sažetak	23
Prilozi:	
Registrirana turistička seoska obiteljska gospodarstva po županijama	25
Odjeli za turizam županijskih komora	30

Uvod

Koncept “Turizam na seoskim gospodarstvima” u Hrvatskoj temelji se na promišljanjima o uređenju, osmišljavanju i korištenju ruralnog prostora u kontekstu turističke ponude.

Hrvatska kao turistička zemlja prestaje nuditi samo more i sunce te se na turističkom tržištu pojavljuje kao jedinstvena turistička destinacija s novim turističkim proizvodom - turizmom na seoskom obiteljskom gospodarstvu.

Repozicioniranje hrvatskoga turističkog prostora znači poticanje razvoja novih turističkih destinacija, pri čemu su uporišne točke upravo seoska gospodarstva koja svoju egzistenciju temelje na poljoprivredi, a višak svojih prihoda plasiraju kao novu ponudu.

Nova ponuda znači dopunsku zaradu od turizma na vlastitom obiteljskom gospodarstvu koju je moguće ostvariti prodajom vlastitih proizvoda, pružanjem usluga smještaja i prehrane te oplemenjivanjem gospodarstva novim sadržajima. Ona također podrazumijeva aktivno uključivanje cijele obitelji i razlog je više da se vlastito gospodarstvo ne napušta.

Teza o Hrvatskoj kao *jedinstvenoj turističkoj destinaciji nije slučajna. Iz takvih promišljanja i sve uočljivije potrebe repozicioniranja ukupnoga hrvatskog turističkog bića, a na temelju projekta “Turizam na seoskim gospodarstvima”, možemo reći da je proces*

razvitka turizma na hrvatskim seoskim gospodarstvima uočljiva stvarnost. Nastao je kao rezultat niza okolnosti u društvu koje su mu prethodile i to:

društveno-ekonomskih promjena na hrvatskom selu kao posljedice povijesnih događanja;

demografskog jačanja sela;

poimanja filozofije života koja se očituje u oblicima življenja u zdravom okolišu i uzgoju zdrave hrane (posebno kod mlađeg naraštaja);

infrastrukturnih pogodnosti.

Hrvatska također ima klimatski, hidrološki, reljefno i povijesno vrlo različita područja, koja mogu pružiti specifičnu ponudu na seoskim gospodarstvima. Ona imaju svoju posebnu fizionomiju i međusobno se, osim po prirodnim značajkama, razlikuju i po utjecaju čovjeka na krajobraz, po obliku i veličini seoskih kuća, veličini i obliku seoskog dvorišta, razmještanju gospodarskih zgrada i uređaja, značajkama okućnice, širini seoskih puteva i staza, organizaciji sela, mreži poljskih i šumskih puteva, obliku i veličini poljodjelskih parcela, vrstama i uzgojenim oblicima trajnih nasada, hortikulturnoj arhitekturi okoliša, razmještanju zajedničkih objekata u prostoru (crkve, škole, sajmišta, groblja) itd.

Prema oblikovnim značajkama sela te pripadajućoj ruralnoj arhitekturi koje istovremeno simboliziraju i druge zajedničke zna-

čajke u Hrvatskoj su utvrđene sljedeće prostorne cjeline:

Slavonija, Baranja, Srijem;	Posavina, Pokuplje, Moslavina;
Hrvatsko zagorje, Prigorje,	Gorski Kotar i Žumberak;
Međimurje i Podravina;	Lika i Kordun;
	Istra i Hrvatsko primorje;
	Dalmacija.

Što je turističko seosko obiteljsko gospodarstvo

Turističko je seosko obiteljsko gospodarstvo manja gospodarska cjelina smještena u turistički atraktivnome kraju koja daje izvoran proizvod ili uslugu gospodarstva, a u čiji su rad uključeni svi članovi obitelji. Poljoprivredno, obiteljsko, seosko gospodarstvo koje pruža turistički proizvod ili uslugu stječe status “turističkoga seoskog obiteljskog gospodarstva”. Turizam na obiteljskom gospodarstvu dopunska je djelatnost vlasnika gospodarstva i njegove obitelji.

Svako dobro organizirano turističko seosko domaćinstvo može razvijati posebne oblike turističke ponude, među kojima su najčešće:

- smještaj gostiju na vlastitome gospodarstvu;
- ponuda vlastitih proizvoda;
- ponuda jela iz vlastite kuhinje;
- ponuda pića iz vlastitog podruma;
- degustiranje i kušanje vina i rakije;
- organizacija izleta u okolicu;
- pružanje usluga prema najavi za najviše 50 osoba ili grupu;
- kampiranje na posjedu i sl.

Svaka djelatnost može biti obogaćena s onoliko sadržaja koliko ih nudi obiteljsko gospodarstvo, turističko okruženje, kreativnost gosta i domaćina. Turist u ovakvu okruženju nije samo gost. On plaća uslugu boravka i svih ponuđenih sadržaja u klimi prijateljske, obiteljske sredine. Ovaj viši i

humaniji odnos koji se očituje u novom obliku turističke ponude, znači novi korak u ostvarivanju načela održivoga razvoja.

Turistička se ponuda na ruralnom prostoru može izraziti kroz različite oblike turizma:

- turizam na seoskim gospodarstvima;
- zavičajni;
- rezidencijalni;
- športsko-rekreacijski;
- zdravstveni;
- edukacijski;
- tranzitni;
- kamping;
- kontinentalni;
- nautički;
- kulturni;
- vjerski;
- lovni;
- ribolovni;
- vinski;
- gastronomski;
- prirodi blizak turizam;
- eko turizam;
- mješovite vrste.

Ideja je vodilja u razvijanju ovakvih oblika turističke ponude zaštićena resursne osnovice te poticanje razvoja hrvatskoga gospodarstva u suglasju s okolišem. U tom je smislu proizvod s turističkoga seoskog obiteljskog gospodarstva novi oblik hrvatske turističke ponude koji će zasigurno obogatiti hrvatsko turističko tržište.

Tko se može baviti turizmom na seoskom gospodarstvu

Vlasnici seoskih gospodarstava koji se žele baviti turizmom i pružati turističke usluge na svom obiteljskom gospodarstvu moraju procijeniti jesu li njihova gospodarstva za to pogodna. Uvjeti nisu zadani da bi bili ograničavajućim čimbenikom, već su dati kao smjernice u promišljanju strategije i razvitka budućega gospodarstva koje teži pružanju turističkih usluga. Oni služe vlasniku obiteljskoga gospodarstva pri opredjeljenju za ili protiv ulaganja u takav oblik djelatnosti.

Osnovni su kriteriji:

- procjena turističke atraktivnosti kraja ili okruženja;
- procjena atraktivnosti seoskoga obiteljskog gospodarstva.

Elementi su na temelju kojih se obavlja gruba procjena atraktivnosti kraja:

- zdrava klima;
- nezagađen zrak i voda;
- odsutnost buke i vibracija;
- odsutnost potencijalnih opasnosti (eksplozija, poplava, radijacije i sl.);
- očuvana priroda;
- očuvano graditeljsko nasljeđe;
- očuvane socio-kulturne značajke;
- slikovit krajolik;
- mogućnosti slobodnog kretanja turista po okolici;

- uvjeti za rekreaciju, rasonodu i posjete znamenitostima;
- ugostiteljski objekti, osobito s regionalnim jelima i pićima;
- dobra cestovna povezanost sela;
- telefonska povezanost sela;
- udaljenost gospodarstva do prve ambulante i pošte manja od 15 km;
- udaljenost gospodarstva do prve trgovine i gostionice (caffe bara, i sl.) manja od 5 km;
- zainteresiranost većeg broja seoskih gospodarstava da se bave seoskim turizmom.

Poseban je preduvjet profesionalan odnos prema gostu temeljen na profesionalnom odnosu prema svome radu i uvjetima koji su propisani zakonom, a odnose se na obavljanje turističke djelatnosti na turističkom seoskom obiteljskom gospodarstvu.

Temeljni su elementi za procjenjivanje statusa turističkog seoskog gospodarstva:

- posjedovanje odgovarajućega poljodjelskog zemljišta;
- posjedovanje gospodarskih zгада uz stambeni objekt;
- posjedovanje stoke;
- mogućnost prezentacije načina poljodjelske proizvodnje gostima, posebno njihovoj djeci;

- atraktivnost lokacije stambenog objekta;
- gostu osiguran automobilski pristup do kuće;
- osigurana električna struja i tekuća voda (iz vodovoda ili hidrofora) u kući;
- osigurana telefonska veza u kući, ili da udaljenost do javne telefonske govornice nije veća od 500 m od smještajnog objekta;
- da se seosko gospodarstvo (kuća, gospodarske zgrade, dvorište i sl.), u okviru ekonomski prihvatljive investicije, može preurediti u seosko turističko gospodarstvo;
- da broj, dob i sklonost članova seoskog domaćinstva odgovaraju potrebama pružanja turističkih usluga.

Poseban je preduvjet profesionalan odnos prema gostu, temeljen na profesionalnom odnosu prema svom radu i uvjetima koji su propisani zakonom, a odnose se na obavljanje turističke djelatnosti na turističkom seoskom obiteljskom gospodarstvu.

Ipak, najčešći su razlozi zbog kojih će se domaći ili strani gost odlučiti za pojedino gospodarstvo u prirodi - čist zrak, čista voda, zdrava klima i očuvan okoliš, slikovitost kraja, mogućnosti slobodnog kretanja u prirodi radi rekreacije i razgledavanja zanimljivosti u okolici i dr. Blizina rijeka, jezera i mora, kao i planinskih predjela koji tako raznovrsni omogućuju šetnje i bavljenje različitim športovima kao što su plivanje, veslanje, ribolov, skijanje, lov, penjanje po stijenama, jahanje, vožnja biciklom, fotosafari i sl. provjereni su turistički sadržaji. Dvorci, crkve, muzeji, galerije, različita događanja i posebne usluge u blizini turističkoga seos-

kog gospodarstva olakšavaju upoznavanje turista s prirodnim, povijesnim i kulturnim značajkama kraja. U novije vrijeme turisti traže zadovoljstvo u stjecanju autohtonih praktičnih znanja, kao što su stari obrti i zanati, pletenje, tkanje i slično.

Međutim, treba znati da iako turisti traže netaknutu, izvornu prirodu i ruralnu arhitekturu, oni ne mogu bez minimalnog komfora na koji su navikli stanujući u urbanim prostorima. Ako se asfaltnom cestom ili posljednjih 5 do 6 km dobre makadamske ceste ne može stići do turističkoga seoskog gospodarstva, takvo se gospodarstvo ne može svrstati u turističku ponudu seoskoga turizma jer ne bi opstalo u turističkoj konkurenciji. Dakako, tu je i nezaobilazno pitanje vodoopskrbe i opskrbe električnom energijom, a udaljenost do prve gostionice, trgovine, pošte, banke, liječnika ili automobilskog servisa također su parametri koje turisti mogu tolerirati samo do određene granice što isto bitno utječe na pokretanje takva oblika turističke djelatnosti pri nekom gazdinstvu.

Prilikom testiranja turističke privlačnosti nekog kraja treba voditi računa i o specifičnostima šire prostorne cjeline u kojoj se taj kraj nalazi. Procijeni li se da je kraj u kojemu se seosko imanje nalazi turistički privlačan, slijedi potrebna provjera i turističke podobnosti samoga gospodarstva.

Seljačko gospodarstvo mora imati značajke poljoprivrednog gazdinstva, odnosno odgovarajuću veličinu i strukturu poljoprivrednog zemljišta, broj i veličinu gospodarskih zgrada i uređaja, potrebnu veličinu i organizaciju seoskog dvorišta, vrstu i broj stoke, koje zajedno s članovima obitelji čine poljoprivrednu gospodarsku cijelinu.

Za smještaj gostiju treba osigurati suhe, prozračne i svijetle prostorije s primjerenim namještajem. U svakoj sobi, ili za nekoliko soba zajedno, treba osigurati kupaonicu s toplom vodom i WC. Osim toga, potrebno je osigurati i zajedničku prostoriju za jelo i za dnevni boravak gostiju. Prostorije u kući moraju biti organizirane tako da se gostima osigura potreban mir, tj. da su odvojeni od privatnoga dijela stana domaćina. Sve to podrazumijeva urednu elektroopskrbu, vodoopskrbu i odvodnju, a poželjan je i telefonski priključak.

Posebnu pozornost valja pokloniti uređenju zajedničke prostorije koja treba predstavljati vrlo ugodan prostor za boravak gostiju, prostor s lokalnim elementima i značajkama (peć, kamin, kutni stol s klupama, lokalni građevinski materijal, izloženi suvenir).

I dio vanjskog prostora treba urediti za goste (terasa, sjenica). Očekuje se da izgled kuće ima značajke ruralne arhitekture toga kraja. Gospodarske zgrade i gospodarsko dvorište trebaju biti uredni i uređeni. Dio vanjskog prostora treba urediti za igru djece, a ponekad i za rekreaciju odraslih.

Kako se može baviti turizmom na seoskom obiteljskom gospodarstvu

S obzirom da potencijalna seoska obiteljska gospodarstva nemaju dovoljno iskustva, potrebna im je pomoć da se stručno organiziraju te prepoznaju značaj i mogućnosti svog obiteljskog gazdinstva. Stoga uz postojeće iskustvo trebaju steći nova znanja, spoznaje i vještine koje će moći primijeniti na svome gospodarstvu.

S tim je ciljem izrađena i zakonska regulativa u Ministarstvu turizma koja prati ustroj i rad turističkih seoskih gospodarstava. Deklarativna i zakonska regulativa obvezuje vlasnika seoskoga gospodarstva da se - ukoliko se želi baviti turizmom na svom gospodarstvu - organizira i svojim radom sudjeluje na unapređivanju gospodarstva u svojoj regiji i okruženju.

Razvoj seoskoga turizma sustavno prati i potiče Hrvatska gospodarska komora. Stoga je radi što bolje organizacije i suradnje vlasnika turističkih seoskih gospodarstava u Hrvatskoj gospodarskoj komori 25. listopada 1995. osnovana strukovna udruga pod nazivom Zajednica turističkih seoskih gospodarstava. U okviru Zajednice djeluje stručna služba koja prati, potiče i usmjerava rad te organizira savjetovanja i konzultacije za sve zainteresirane subjekte.

Članstvo u Zajednici turističkih seoskih gospodarstava

Članom Zajednice turističkih se-

oskih gospodarstava može postati svaki vlasnik obiteljskog gospodarstva koji se pored osnovne poljodjelske djelatnosti želi baviti dopunskom turističkom djelatnošću te ponašati u skladu s odredbama Zakona u ovoj djelatnosti. Na temelju toga Zajednica turističkih seoskih gospodarstava pomaže zainteresiranim subjektima obrascem, koji pored uvjeta omogućuje obradu prispjelih podataka, selekciju i poduzimanje potrebnih radnji za pomoć svojim članicama. Obrazac je osnova za buduću bazu podataka, a može se zatražiti u Hrvatskoj gospodarskoj komori, Sektoru za turizam i ugostiteljstvo, Zagreb, ili u svakoj županijskoj komori .

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
Sektor za turizam i ugostiteljstvo

Direktor:

Adalbert Humski

Kontakt osoba:

Branka Vučić, stručni suradnik

Zagreb, Rooseveltov trg 2

tel: 01/ 45-61-617,

fax: 01/ 48-28-499

turizam@hgk.hr

U prilogu teksta daje se popis važećih propisa iz područja ugostiteljstva i turizma.

P OPIS VAŽEĆIH PROPISA IZ PODRUČJA UGOSTITELJSTVA I TURIZMA

1. ZAKON O UGOSTITELJSKOJ DJELATNOSTI

(“Narodne novine”, broj 46/97
pročišćeni tekst, 68/98, 92/01 i 117/01)
- Ne važe odredbe članka 46 stavak 2 i
članka 47 (čl.80 Zakona o državnom
inspektoratu, “Narodne novine”, broj
76/99)

Provedbeni propisi:

- Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata (“Narodne novine”, broj 57/95, 110/96, 24/97, 61/98, 137/98, 19/99, 39/99, 52/99, 43/00, 52/00, 57/00, 63/00, 18/01 i 33/01)
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja upisnika o minimalnim uvjetima i uvjetima za kategoriju ugostiteljskih objekata, te o obrascima zahtjeva ugostitelja i o obliku, sadržaju i načinu vođenja upisnika o minimalnim uvjetima i uvjetima za kategoriju objekata za pružanje ugostiteljskih usluga građana u domaćinstvu, te o obrascima zahtjeva građana (“Narodne novine”, broj 3/96)
- Pravilnik o Upisniku o minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekata koji se ne kategoriziraju i obrascu zahtjeva ugostitelja (“Narodne novine”, broj 14/96, 30/96 i 75/97)
  - Pravilnik o obrascu prijave i Upisniku o pružanju ugostiteljskih usluga u objektima zatvorenog tipa (“Narodne novine”, broj 14/96, 39/96 i 75/97)
  - Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige gostiju i

popisa gostiju (“Narodne novine”, broj 14/96)

- Pravilnik o pružanju ugostiteljskih usluga u pokretnim objektima (“Narodne novine”, broj 22/96 i 137/98)
- Pravilnik o pružanju ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu (“Narodne novine”, broj 22/96, 47/97, 38/96 (ispr), 25/99 i 29/00)
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige žalbe (“Narodne novine, broj 52/96, 47/97 i 54/97(ispr))

2. ZAKON O TURISTIČKOJ DJELATNOSTI

(“Narodne novine” broj 8/96, 19/96 (ispr) i 76/98),

- Ne važi odredba članka 66 stavak 2 (čl.80 Zakona o državnom inspektoratu “Narodne novine”, broj 76/99)

Provedbeni propisi:

- Pravilnik o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (“Narodne novine”, broj 54/96)
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige žalbe (“Narodne novine”, broj 52/96, 47/97 i 54/97(ispr))
- Pravilnik o minimalno-tehničkim uvjetima i načinu pružanja usluga putničkih agencija (“Narodne novine”, broj 62/96, 23/97 i 134/98)
- Pravilnik o Upisniku putničkih agencija (“Narodne novine”, broj 62/96, 78/96 (ispr.) i 75/97)
- Pravilnik o Upisniku odobrenja za

- pružanje turističkih usluga građana (“Narodne novine”, broj 62/96 i 75/97)
- Pravilnik o Upisniku turističkih vodiča (“Narodne novine”, broj 62/96, ispr 78/96 i 75/97)
  - Pravilnik o Upisniku ugovora o zastupanju turističkih zastupnika (“Narodne novine”, broj 62/96)
  - Pravilnik o iskaznici turističkog vodiča (“Narodne novine”, broj 62/96)
  - Pravilnik o ispitnom programu za voditelja poslovnice, sastavu ispitne komisije i načinu polaganja stručnog ispita (“Narodne novine”, broj 62/96)
  - Pravilnik o identifikacijskom kodu putničke agencije (“Narodne novine”, broj 78/96, 47/97 i 80/98)
  - Pravilnik o stručnom ispitu za turističke animatore (“Narodne novine”, broj 95/96, 39/00 i 81/00)
  - Pravilnik o turističkim uslugama u nautičkom turizmu koje može pružati građanin (“Narodne novine”, broj 109/96)
  - Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji luka nautičkog turizma (“Narodne novine”, broj 142/99, 47/00, 121/00, 45/01 i 108/01)
  - Pravilnik o vrstama i kategorijama plovnih objekata nautičkog turizma (“Narodne novine”, broj 11/97, 105/98, 38/99, 56/00 i 106/00)

3. ZAKON O TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA I PROMICANJU HRVATSKOG TURIZMA

(“Narodne novine”, broj 30/94)

Provedbeni propisi:

- Pravilnik o proglašenju i razvrstavanju turističkih mjesta u razrede (“Narodne novine”, broj 75/94, 69/97 i 60/98 i 78/99)
  - Pravilnik o obrascima i načinu vođenja Upisnika turističkih zajednica (“Narodne novine”, broj 45/94)
- Pravilnik o posebnim uvjetima koje moraju ispunjavati zaposleni u turističkom uredu turističke zajednice općine, grada, županije i glavnom uredu Hrvatske turističke zajednice (“Narodne novine” 134/98, 23/99, 138/99 i 98/00)

4. ZAKON O BORAVIŠNOJ PRISTOJBI

(“Narodne novine” broj 35/95 - pročišćeni tekst, (ispr) 42/95, (ispr) 52/95 i 64/00)

Provedbeni propisi:

- Pravilnik o postupku prijave i odjave turista i načinu vođenja popisa turista (“Narodne novine”, broj 45/94, 32/96 i 71/97)
- Uredba o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2001. godinu (“Narodne novine”, broj 62/00)
- Uredba o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2002. godinu (“Narodne novine”, broj 58/01)
- Naredba o razdobljima glavne sezone, predsezone, posezone i van sezone u turističkim mjestima (“Narodne novine, broj 83/95 i 95/95)
- Uredba o utvrđivanju visine godišnjeg paušalnog iznosa boravišne pristojbe za korisnike stalnog veza u luci nautičkog turizma za 2000. i 2001. godinu (“Narodne novine”, broj 77/00)
- Uredba o utvrđivanju visine godišnjeg paušalnog iznosa boravišne pristojbe za korisnike stalnog veza u luci nautičkog turizma za 2002. godinu (“Narodne novine”, broj 58/01)

5. ZAKON O ČLANARINAMA U TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA

(“Narodne novine” broj 35/95 - pročišćeni tekst i 52/95 (ispr))

Provedbeni propisi:

- Uputa u svezi plaćanja članarine turističkim zajednicama (“Narodne novine”, broj 69/96)

Aktivnosti Hrvatske gospodarske komore

Aktivnosti Hrvatske gospodarske komore u praćenju i poticanju turističkih seoskih obiteljskih gospodarstava u proteklom razdoblju odvijale su se s ciljem kreiranja programa, koji će utjecati na brži razvoj novoga turističkog proizvoda budući da on direktno i indirektno utječe na kreiranje hrvatske turističke ponude i potražnje. Dosadašnja su iskustva, posebno u protekloj godini, ukazala na potrebu i opravdanost programa. Vlasnici obiteljskih gospodarstava prepoznali su nove mogućnosti koje im pruža kreiranje turističkih sadržaja na vlastitom gospodarstvu. Istodobno, mnogo poticajnije, djelovala je sociološka, psihološka i demografska komponenta, koju su svi zainteresirani subjekti prepoznali i prihvatili kao svoju osobnu ulogu u kreiranju nove hrvatske turističke ponude.

Programi rada u Hrvatskoj gospodarskoj komori pratili su nastale promjene i nastalim potrebama prilagodili metodologiju svoga rada.

Broj turističkih seoskih obiteljskih gospodarstava, posebno registriranih, rastao je iz godine u godinu, a broj potencijalnih u stalnu je porastu.

PROGRAM RADA EDUKACIJA

S ciljem poboljšanja učinkovitosti rada, a na temelju dosadašnjih iskustava i posebno sve učestalijih upita koji nam pristizu iz svih

naših županija, program je edukacije pojačan i osmišljen na interdisciplinarnome pristupu. U tom je smislu formiran stalni tim koji neposredno na terenu održava jednodnevne seminare i predavanja na temu "Tko se, kako i zašto može baviti turizmom na seoskom obiteljskom gospodarstvu".

U timu su stručni djelatnici Ministarstva turizma, Ministarstva financija - Središnje porezne uprave, Ministarstva obrta, malog i srednjeg poduzetništva, Hrvatske banke za obnovu i razvoj i Hrvatske gospodarske komore. Prema potrebi i planu uključivat će se i ostali zainteresirani subjekti.

Teme savjetovanja su:

Stanje i perspektive turizma na seoskom-obiteljskom gospodarstvu;

- Seosko obiteljsko gospodarstvo i proizvodnja bio-hrane;

- Pravni okvir za pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga na seoskom obiteljskom gospodarstvu;

- Oporezivanje usluga u turističkom seoskom obiteljskom gospodarstvu;

- Program razvoja u turizmu kroz kreditiranje malog i srednjeg poduzetništva;

- Kreditni programi HBOR-a za turistička seoska obiteljska gospodarstva.

Do sada su seminarima bili obuh-

vaćeni ruralni prostori kontinentalnoga dijela Hrvatske u Karlovačkoj, Bjelovarsko-bilogorskoj i Osječko-baranjskoj županiji. U tijeku su pripreme za seminare u Ličko-senjskoj, Šibensko-kninskoj, Splitsko-dalmatinskoj i Dubrovačkoj županiji. Seminari se pripremaju i na poticaj lokalne uprave i samouprave.

ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

- U planu i programu rada predviđeno je praćenje:
- kvantitativnih pokazatelja (broj i rast ili regresija broja registriranih gospodarstava) te
- kvalitativnih pokazatelja razvoja (vrsta, sadržaj ponude) i ostalih parametara iz podataka dobivenih izravno od vlasnika gospodarstava ciljanim anketama i intervjuima.

Rezultati istraživanja bit će prezentirani na komorskim Web stranicama u obliku vizualno-slikovnog zapisa svakog gospodarstva i njegove ponude, uz točne osobne podatke o vlasniku i kontakt telefonu. Svaki korisnik internet-stranica o ovoj turističkoj ponudi moći će na taj način izravno dobiti podatke koji ga zanimaju.

Na internet-stranicama HGK, www.hgk.hr, www.biznet.hr već sada možete pročitati popis turističkih seoskih obiteljskih gospodarstava po županijama RH. Popis je ažuriran početkom 2002. Prema tom popisu, u Hrvatskoj je registrirano 177 gospodarstava, što je 50% više od broja registriranog u 1999. godini.

Istovremeno se priprema za tisak prvi KATALOG ponude hrvatskih turističkih seoskih obiteljskih gospodarstava.

Stručne analize obuhvaćaju:

- provedbu anketa na terenu,

- obradu podataka,
- kreiranje baze podataka i registra subjekata,
- ocjenu stanja i planiranje razvoja.

Provedba anketa - Svake se godine od siječnja do ožujka ažurira baza podataka. Anketa se provodi u suradnji sa županijskim komorama i županijskim uredima za registracije u Uredima za gospodarstvo. Rezultat anketa ukazuje na kontinuirani rast broja registriranih turističkih seoskih obiteljskih gospodarstava.

Obrada podataka - Provodi se u Hrvatskoj gospodarskoj komori, odnosno stručnim službama Sektora za turizam. Ona obuhvaća sistematizaciju i pripremu podataka za promidžbu, programe za edukaciju, katalog subjekata i sl. Dosadašnje analize ukazuju na nagli porast interesa za uključivanjem i registriranjem vlastitih obiteljskih gospodarstava u kreiranje novog turističkog proizvoda. Rast je vrlo značajan, ali neravnomjeran. Najzastupljenija je po broju gospodarstava Istarska županija, slijedi je Dubrovačko-neretvanska, Splitsko-dalmatinska, Zagrebačka i Krapinsko-zagorska županija, dok su posebni poticaji za intenziviranje ovog oblika turizma potrebni Ličko-senjskoj, Primorsko-goranskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji.

Kreiranje baze podataka - Baza podataka sažeti je prikaz kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja. U Hrvatskoj gospodarskoj komori kreiran je IIS koji podržava prijenos informacija u sve regionalne komore i zainteresirane subjekte. Na taj način podaci su dostupni svim korisnicima preko web stranica HGK. Dosadašnja posjećenost stranicama pokazuje posto-

janje značajnog interesa za ovaj oblik turističke ponude.

Ocjena stanja i perspektive razvoja - Dosadašnja iskustva ukazuju na potrebu daljnjeg razvijanja postojećih programa i potiču nas na osmišljavanje novih. Razgranata mreža županijskih komora uz potporu lokalne uprave i samouprave i interdisciplinarni pristup može još više utjecati na progresiju koja prati rad na ovom segmentu turističke ponude.

KONZULTACIJE

Poseban su oblik pomoći i edukacije konzultacije koje svakodnevno obavlja stručna služba u Hrvatskoj gospodarskoj komori telefonski, telefaksom i elektronskom poštom.

SAJMOVI I PREZENTACIJE

Domaći i međunarodni turistički sajmovi dijelom su programa rada s

ciljem promicanja uspješnih turističkih seoskih obiteljskih gospodarstava (primjerice ITTF - Sajam lova, ribolova, prirode i turizma).

U Hrvatskoj gospodarskoj komori održane su prezentacije uspješnih gospodarstava Krapinsko-zagorske i Bjelovarsko-bilogorske županije, kao primjera dobre prakse s ciljem da svoja iskustva prenesu drugima te da se, animirajući putničke agencije, utječe na prodaju turističkoga proizvoda.

Poseban je cilj ovih programa rada poticanje i razvijanje turizma na seoskim obiteljskim gospodarstvima u svrhu:

- poticanja proizvodne djelatnosti;
- zapošljavanja;
- očuvanja hrvatske kulturne baštine;
- obogaćivanja turističke ponude.

Sažetak

Turizam na seoskom obiteljskom gospodarstvu kao segment cjelokupne hrvatske turističke ponude komponentom je ekonomskoga, prostornog, ekološkog i socijalnog razvitka našeg sela i Hrvatske kao turističke destinacije u cjelini.

Međunarodno turističko tržište ponude i potražnje percipira Hrvatsku svojim mjerilima vrijednosti. Za njih, mi smo destinacija s ograničenom turističkom ponudom. Stoga višu tržišnu poziciju možemo postići samo novom kvalitetom proizvoda i usluga, zamjenom masovnog tržišta ciljanim tržišnim segmentima i zamjenom jednog proizvođača nizom konkurentnih.

Što to znači za ukupni kvalitativni pomak u hrvatskom turizmu?

To znači:

- održivi razvoj u najširem smislu;
- turizam kao način života u sociološkom kontekstu;
- prihvaćanje novog turističkog proizvoda na tržištu;
- uključivanje najšireg segmenta hrvatskog pučanstva u razvojne turističke tokove;
- oživljavanje depopulacijskih područja koje trpi od: smanjenog prihoda po jedinici uloženog rada, nedostatka komunalne i društvene infrastrukture, smanjenih predispozicija za školovanje i napredovanje, osiromašenje društvenog ugleda.

Posebno ističemo sociološki aspekt projekta koji se temelji na težnji “vraćanja samosvijesti” lokalnomu stanovništvu.

Ovakav oblik turizma koji podrazumijeva “turizam kao način života” neposredno utječe na sveukupnost hrvatske turističke ponude i potražnje. Riječ je o onome obliku turizma čije vrijeme tek dolazi.

Slijedom tih razmišljanja i sve uočljivije potrebe repositioniranja ukupnoga hrvatskog turističkog bića, a na temelju razvoja projekta “Turizam na seoskim gospodarstvima” i njegovih učinaka, možemo reći da je proces razvoja turizma na hrvatskim obiteljskim gospodarstvima stvaran proces. To dokazuje stalni i izraziti trend povećanja broja turističkih seoskih obiteljskih gospodarstava.

O ekonomskoj i strateškoj opravdanosti razvijanja ovog oblika turističke ponude najbolje govore rezultati Austrije i susjedne nam Slovenije.

Prilozi

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA

Sektor za turizam i ugostiteljstvo

Registrirana turistička seoska obiteljska gospodarstva po županijama

Popis je ažuriran na temelju podataka iz županijskih ureda za registracije zaključno s 21. siječnjem 2002. Za naknadne promjene ne odgovaramo.

- ■ ■
- ### Zagrebačka županija
1. "OBITELJSKO GOSPODARSTVO ŠIMANOVIĆI"
Stjepan Šimanović
Karla Vodopića 7
10450 Donja Zdenčina
Tel: 01/62 88 102
  2. MILIVOJ MEDVEN
Čunkova draga 19
10455 Kostanjevac
Tel: 01/ 62 70 665
  3. MARIJA ŠODEC
Selnica Psarjevačka b.b.
10380 Sv. Ivan Zelina
Tel: 01/ 20 69 686
  4. BRANIMIR ŽIGROVIĆ
Vrtače b.b.
10380 Sv. Ivan Zelina
Tel: 01/20 60 028
  5. "LJUBEKOV GAJ"
Ljubomir Smrđić
Blažev Dol 11
10450 Donja Zelina
Tel: 01/20 65 755
  6. SEOSKI TURIZAM "PRI NACEKU"
Ignac Škiljan
Repišće 55, Klinča sela
10450 Jastrebarsko
Tel: 01/62 94 271
  7. SEOSKI TURIZAM "KOD KRČMARA"
Milan Krčmar
Gornji Desinec 57
10450 Jastrebarsko
Tel: 01/ 62 79 084

8. ZENKO ŠILJAK
Sošice 17
10457 Sošice
Tel: 01/ 62 97 537
  9. SEOSKI TURIZAM "STANIŠIĆ"
Zdravka Stanišić
Oštrc bb
10455 Žumberak
Tel: 01/62 97 100
  10. TURISTIČKO SEOSKO GOSPODARSTVO "POD OKIČEM"
Željko Šeparić
Radnička cesta 1
10450 Klinča sela
Tel: 01/62 88 246
  11. "KEZELE VINO"
Šumečani
10313 Ivaničko Graberje
Kezele Drago
Vinogradska bb
Tel: 2820 496
  12. "VINO – PUHELEK"
Zdravko Puhelek
Blaževdol, Fučkani 22
10380 Sv. Ivan Zelina
Tel: 01/20 65 494
  13. "KUŠAONICA VINA"
Branko Čegec
Marinovec Zelinski 24
10380 Sv. Ivan Zelina
Tel: 01/20 60 927
- ■ ■
- ### Sisačko - moslavačka županija
1. "KLET ROMIĆ"
Kutinska Slatina
44320 Kutina
Tel: 044/653 289,
622 457
- ■ ■
- ### Zadarska županija
2. "ZLATA RAVLIĆ"
Mužilovica 72
44320 Kutina
Tel: 044/741 777
  3. ZVONKO RASTOVAC
Lonjsko Polje Čigoč 44
44213 LONJA
Tel: 044/715 321
  4. NIKOLA NIKOLIĆ
Lonja 83
44213 LONJA
Tel: 044/710 125
  1. JOSIP NEKIĆ
23450 Jasenice
Tel: 023/340 190
  2. JOSIP JAGIĆ
Kršovica
23281 Sali
Tel: 023/377 061
  3. ŠIME GAZIĆ
Ljubotić
23245 Tribanj
Tel: 023/333 516
  4. IVANKA GULAN
Galovac
23222 Zemunik
Tel: 023/392 222
  5. DUBRAVKO BRKOVIĆ
23422 Banjevci
Tel: 023/632 011
  6. MARA NIMAC
23420 Lišane Ostrovičke
Tel: 099/538 090

7. DRAGAN BOBANOVIĆ
23423 Polača
Tel: 023/384 630

8. BOŽIDAR TUTA
Polača
23423 Polača

9. LJILJANA STRMOTA
23207 Raštane Donje
Tel: 023/634 129

10. MILKA MILETIĆ
23422 Stankovci
Tel: 023/380 040

11. ALOJZ ĆUSA
23420 Šopot
Tel: 023/683 594

12. MILE BIRKIĆ
Tinj
23423 Tinj
Tel: 023/633 255

13. BOSILJKA MITROVIĆ
Tinj
23423 Tinj
Tel: 023/633 133

14. IVAN PRTORIĆ
Crnika
23251 Kolan
Tel: 023/698 248

15. ŠUGAR JULIJANA
Kolan 5
23251 Kolan
Tel: 023/698 248

■ ■ ■
**Međimurska
županija**

1. "KUŠAONICA VINA
LOVREC"
Ljiljana Lovrec
Sv. Urban 133
40312 Štrigova
Tel: 040/830 171

2. "VINSKA HIŽA
SMREČNJAK"
Marta Cmrečnjak
Sveti Urban 273
40312 Štrigova
Tel: 040/830 103

■ ■ ■
**Krapinsko –
zagorska županija**

1. "GREŠNA GORICA"
Damir Podboj
Taborgradska 3
49216 Desinić
Tel: 049/343 001, 049/343 242

2. "DOMAĆI TURIZAM
MASNEC"
Fanika i Ivan Masnec
Luka Poljanska 41
49296 Zagorska Sela
Tel: 049/552 133

3. "LOJZEKOVA HIŽA"
Darko Grden
Gusakovec 16
49245 Gornja Stubica
Tel: 049/469 325

4. VINTOČJE "COHA"
Ivan Coh
Stubički Strmec 148/R
49244 Stubičke Toplice

5. SELJAČKI TURIZAM KOD
"FIKETA"
Božidar Fiket
S. Radića 29
49216 Desinić
Tel: 049/343 193

6. VINTOČJE "LIPOVAČKA
KLET"
Nadića Zimić
Andraševac, Lipovačka 31
49243 Oroslavje

7. VINTOČJE "ZAGORSKA
KLET"
Marija Hohnjec
Klenice 36/1
49218 Pregrada

8. VINTOČJE "KAMENJAČKA
KAPLJICA"
Nikola Strugar
Stubički kamenjak 5
49240 Donja Stubica

■ ■ ■
**Splitsko -
dalmatinska
županija**

Ispostava Makarska
1. "VRATA BIKOVA"
Ana Prgomet
Staza bb.
21300 Makarska

**Ispostava Supetar -
Brač**
1. FANICA NAZOR
Bobovišća
21404 Ložišća
Tel: 021/634 078

2. VJEKOSLAV BOŠKOVIĆ
(pokrenut postupak registracije
selj. domać.)
21425 Selca
Tel: 021/622 086

Ispostava Hvar

1. ANTE FRANIČEVIĆ
Vrsnik
21000 Jelsa
Tel: 021/765 108

■ ■ ■
**Varaždinska
županija**

1. VJEKOSLAV CVETKO
Gornja Voća
42245 Donja Voća
Tel: 042/768 107

2. SANJA KARLOVIĆ
"Pustika" u Kelemenu
42203 Brijeg
Tel: 042/647 422, 042/647 256

3. ŠTEFANIJA ERŠEG
Vinogradska 45
42214 Sv. Ilija
Tel: 042/734 038

4. ANKICA BANFIĆ
Selci Križovljanski
42208 Cestica
Tel: 042/739 281, 042/739 036

5. ZLATA-JOSIPA DOMJAN
Vintočje "Barbara"
Nadkrižovljan bb
42214 Sv. Ilija
Tel: 042/724 715

6. MARIJA MUDRI
Ivanečka željeznica bb
42240 Ivanec
Tel: 042/783 079

■ ■ ■
**Vukovarsko –
srijemska županija**

1. ANTE PERIĆ
Grobljanska 2
32281 Ivankovo
Tel: 032/381 444

■ ■ ■
**Šibensko –
kninska županija**

1. MIRKO JELIĆ
Seljačko domaćinstvo na otoku
Ščitna (Kornati)
Don Lovre Kramera 2
22243 Murter
Tel: 022/435 209,
099/470 028 (mobitel)

2. BEDRICA PZ
Obiteljsko gospodarstvo Mile
Bedrice
Fra Luje Maruna 14
22222 Skradin
Tel: 022/771 270, 771 095

3. BLAŽEV MARTA
Druga ulica 16
22204 Široke
Mob: 091/53 44 125

4. KALPIĆ IVAN
Seljačko domaćinstvo u
Radoniću
Put Vida 26
22000 Šibenik
Tel: 022/864 609

5. PETROVIĆ VLATKO
Seljačko domaćinstvo u
Bilicama – Vrulje
Vrulje 75, Bilice
22000 Šibenik
Tel: 022/335 360

6. PULIĆ MARIJA
Seljačko domaćinstvo u
Skradinu
Obala Pavla Šubića 6
22222 Skradin
Tel: 022/771 062

Virovitičko – podravska županija

1. IVAN SEIDL
D. Domjanića 11a
33405 Pitomača
Tel: 033/782 806

2. NIKOLA KOMLJENOVIC
Bankovci 57
33513 Virovitica
Tel: 033/646 284

3. ANTUN REPIĆ
Tina Ujevića b.b.
33520 Slatina
Tel: 033/555 095

Koprivničko – križevačka županija

1. ANA VINCEK
Antuna Mihanovića 1
48326 Miholjanec
Tel: 048/891 144

2. IVAN ZBODULJA
Stari breg b.b.
48350 Sirova Katalena
Tel: 048/893 308

3. VESNA BAJZEK
Teofila Hana 8
48000 Starigrad
Tel: 048/634 091

4. DAVOR MARENDIĆ
Bilogorska 56
48350 Budrovec
Tel: 098/239 156

5. BOŽA LAKLIJA
Bakovci 72
48356 Ferdinandovec
Tel: 048/817 252

6. BLAŽENKA JAKOPOVIĆ
Marijanska 123
48327 Molve
Tel: 048/892 141, 098/533 566

Istarska županija

1. ANTICA JAKOVČIĆ
Jakačići bb
52403 Gračišće
Tel: 052/622 236

2. BRUNO BALDE
Gračišće 77
52403 Gračišće
Tel: 052/687 047

3. DONATELA FRANJUL
Dolinci 245
52404 Sveti Petar u Šumi
Tel: 052/686 153

4. IRENA DUŠAN
Zarečje Dušani 75
52400 Pazin
Tel: 052/621 638

5. PETAR GRUBIŠIĆ
Gržići 134
52403 Gračišće
Tel: 052/687 037

6. TIHANA HODŽIĆ
Bani 73, Zarečje
52400 Pazin
Tel: 052/ 621 762,
Fax: 052/621 303

7. BOŠKO PRAR
Borut, Poljanice 18
52402 Cerovlje

8. MARIO TIKEL
Špinovci 88
52423 Karojba
Tel: 052/683 404

9. ZDENKA LEGOVIĆ
Muntrilj 17
52444 Tinjan

10. ĐANI ČIKOVIĆ
Kotli 3
52420 Buzet
Tel: 052/517 077

11. MILENA PRODAN –JURADA
Juradi 14
52420 Buzet
Tel: 052/665 289

12. STOJANKA FRANKIĆ
Mlini 44
52420 Buzet

13. SLAVKA ČENDAK
Jelovice 23
52421 Slum
Tel: 052/660 127

14. LINO ČERNEKA
Sovinjak b.b.
52420 Buzet
Sovinjak,

15. DRAGOMIR CEROVAC
Roč 58
52425 Roč

16. MIRO PETOHLER
Vidaci 25
52420 Buzet

17. ORIELA FATORIĆ
Ferenci 26
52447 Vižinada
Tel: 052/446 146
Fax: 052/446 146

18. VILIAM ANTOLOVIC
Cvitani 3
52463 Višnjan
Tel: 052/462 295

19. ŽIVKO MATOŠEVIĆ
Kloštar 21
52448 Sveti Lovreč
Tel: 052/444 492

20. VILJANA DELIMARNA
Kosinožići 26
52440 Poreč
Tel: 052/421 217

21. MANDA GORETA-STANIĆ
Kukci, Cerova 43
52440 Poreč

22. PETAR POLETTI
Markovac 14
52463 Višnjan

23. RADE VOJINOVIĆ
Rakovci 22
52462 Baderna
Tel: 052/431 441

24. ELIDA RADOVIĆ
Šumber 92
52231 Nedešćina
Tel: 052/865 599

25. LUČANA ZULIJANI
Županići 46
52231 Nedešćina
Tel: 052/865 088

26. FLORIAN RADIČANIN
Sv. Martin b.b.
52231 Nedešćina

27. ENRICO BAZJACO
Balini 40
52427 Livade
Tel: 052/664 179

28. LIBERO SINKOVIĆ
Sv. Mauro 157
52462 Momjan
Tel: 052/779 033
Fax: 052/779 033
29. JOŽICA I BARBARA
MAGLICA
Goli Vrh 31
52470 Umag
Tel: 052/730 207
30. DARINKA MORGAN
Bracania 1
52474 Brtonigla
31. NARČISO DAMJANI
Lozari 12
52460 Buje
32. REMIGIO RADANICH
Radanići 31
52429 Grožnjan
33. NERINO VIŽINTIN
Druškovićevo 8
52474 Brtonigla
34. FRANJO MILIČIĆ
Paladnjaki 15
52341 Žminj
Tel: 052/825 088
35. MARIJA STAVER
Krculi 5
52341 Žminj
Tel: 052/846 638
36. DALIMIR ČEHIĆ
Stancija Angelini 1
52210 Rovinj
Tel: 052/829 061
37. LJUBE BRIŠKOVSKI
Piccola Valtida 1
52210 Rovinj
Tel: 052/816 841
38. ROBERTO MOFARDIN
Veštar 4
52210 Rovinj
Tel: 099/515 079
39. NINO MODRUŠAN
Golaš 5
52211 Bale
Tel: 052/824 027
Fax: 052/824 166
40. ANJA BURIĆ
Kurili 1
52352 Kanfanar
Tel: 052/848 003
41. NADIJA OSIP
Draguzeti 3
52207 Barban
Tel: 052/567 207
42. SLAVKO CUKON
Cukoni 2
52208 Krnica
Tel: 052/556 247
43. MARIJA ŠARIĆ
Banjole, Indije 69
52203 Medulin
Tel: 098/420 539
44. STELIO PERUŠKO
Loborika 57
52206 Marčana
Tel: 052/550 277
45. MIRELA PAVLIĆ
Pavlići 28
52207 Barban
Tel: 052/ 567 799
46. DAVORKA ŠAJINA
Katun Lindarski 60
52400 Pazin
Mob: 098/723 442
47. IVAN ŠTEFANIĆ
Štefanići 55
52424 Motovun
Tel: 052/681 711
48. SLAVKO STOJŠIĆ
Gologorički dol, Lukačići 6
52402 Cerovlje
Tel: 052/684 625
49. LUCIJA SRBLIN
Dolinci 213
52404 Sv. Petar u Šumi
Tel: 052/686 295
50. FRANKO KRAMAR
Rakotule 39
52423 Karojba
Tel: 052/683 139
51. BORIS BENČIĆ
St. Vodopija
52440 Poreč
52. PETAR BULEŠIĆ
Kloštar 4
52448 Lovreč
53. ERMINIA RITOŠA
Krušari 18
52447 Vižinada
54. ALEKSANDAR STEFANOV
Bačva 3
52463 Višnjan
55. MERCEDES BALDAŠ
Baldaši 5
52447 Vižinada
56. FRANKO ŠTERFE
St. Druškovići
52474 Brtonigla
57. RENATO SPITIZ
Karigador 79
52474 Brtonigla
58. PAULO NEŽIĆ
Zrenj 7
52428 Oprtalj
59. EDO PINICIN
Montižel 59, Završje
52428 Oprtalj
60. BRUNA VLAŠIĆ
Vlašići 49
52232 Kršan
61. MIRJANA BELUŠIĆ
Ružići b.b.
52404 Sv. Nedelja
62. MARIO VLAČIĆ
Gora Glušić 25
52220 Labin
63. ĐILJANA MATOHANCA
Matuhanci 16
52352 Kanfanar
64. LJUPKO BRAUS
Valalta b.b.
52210 Rovinj
Tel: 052/811 498
65. ELENA SUPIĆ
Mon Paderno b.b.
52210 Rovinj
Tel: 052/830 854
66. CLAUDIO RIGO
Španidiga b.b.
52210 Rovinj
67. MARINI DEBELJUH
Polari 15
52210 Rovinj
68. DRAGICA VRDOLJAK
Španidiga 5
52210 Rovinj
Tel: 052/812 772

■ ■ ■
**Dubrovačko –
neretvanska
županija**

1. IVAN BATISTIĆ – ZURE
Korčula
20263 Lumbarda
Tel: 020/712 008
2. TEO BARTULOVIĆ
Prizrina b.b.
20244 Potomije
Tel: 020/742 346
3. ANTE SKOKANDIĆ
Ulica 67 br. 5
20260 Korčula
Tel: 020/711 410
4. MARTIN MEDICA
Ljubač b.b.
20234 Ljubač
Tel: 020/881 229

5. MARE VIOLIĆ
Violići 12
20236 Osojnik
Tel: 020/891 696
6. NIKO GLAVIĆ
Poljice b.b.
20215 Poljice
Tel: 020/798 701
7. FILIP MAJČICA
Rudež b.b.
20217 Pridvorje
Tel: 020/797 141
8. ANTO POLUTA
Janjina
20246 Drače
Tel: 020/741 546
9. MARIJA BELIN
Mljet
Prožurska luka
20224 Maronovići
Tel: 020/746 113
10. MARIJA SVIČEVIĆ
Babine kuće 3
20226 Goveđari
Tel: 020/744 115
11. PETAR MATANA
Pomena 6
20226 Goveđari
Tel: 020/744 037
12. ĐURO DABELIĆ
Polače 22
20226 Goveđari
Tel: 020/744 059
13. IVANA MATANA
Pomena 7
20226 Goveđari
Tel: 020/744 028, 020/744 029
14. MARIJA MARINOVIĆ
Molunat
20226 Goveđari
Tel: 020/794 351, 020/794 377
15. MATO BJELANČIĆ
Kobaš
20230 Ston
Tel: 020/754 771
16. ANĐELO MARKET
Polače
Mljet
20224 Maranovići
Tel: 020/744 095
17. FRANE BAŠICA
Mljet Saplunata
20224 Maranovići
Tel: 020/746 177
18. MARE BAŠICA
Mljet
Okuklje
20224 Maranovići
Tel: 020/746 185
19. NIKOLA STRAŽIČIĆ
Mljet
Pomena
20224 Maranovići
Tel: 020/744 075
20. LJUBICA BAŠICA
Mljet
Okuklje
20224 Maranovići
Tel: 020/436 339
21. VATREN PEKIĆ
Janjina
20246 Janjina
Tel: 020/741 406
22. OZANA MILOŠ
Boljenovići
Ponikve
20230 Ston
Tel: 020/753 098
23. LJILJANA LABAŠ
20222 Lopud
Tel: 020/759 059
24. PAVE CRVIK
Čilipi
Kotari 12
20213 Komaji
Tel: 020/771 239
25. NIKO BILIĆ
Ston
Kobaš 2
20230 Broce
020/754 779
26. STJEPAN NODILI
Polače
20224 Mljet
Tel: 020/44 13 744,
098/302 295
27. IVAN MATANA
Pomena 10
20224 Mljet
Tel: 020/774 010
28. VICKO SRŠEN
Polače 8
20224 Mljet
Tel: 020/744 169
29. DRAGAN BAŠICA
Okuklje
20224 Mljet
Tel: 020/746 227
30. MATO VUKOREP
Sućuraj
21469 Šipan
Tel: 020/758 024
31. ANĐA SRŠEN
Polača
20226 Mljet
Tel: 098/352 003
32. MILIVOJ URLIĆ
20246 Janjina
Sreser
Tel: 020/741 246
33. NATAŠA KRALJ
Saplunara 12
20224 Mljet
Tel: 020/746 154
34. IVICA BATISTIĆ
"Fidulić"
20263 Lumbarda
Tel: 020/712 090
35. ANTE SKOKANDIĆ ("Barić")
Ž. Banja
20275 Žrnovo
Tel: 098/345 730
36. FRANO KAŠTELAN
Ž. Banja
20275 Žrnovo
Tel: 020/721 080
37. ELVIRA ŠEGEDIN
Ž. Banja
20275 Žrnovo
Tel: 020/721 065
38. MATIJ FARAC
20275 Pupnat
Tel: 020/717 109
39. IVAN TELENTA "Brandini"
Giča b.b.
220271 Blato
Tel: 020/851 644

■■■
**Osječko-baranjska
županija**

1. ELIZABETA POSAVEC
Jorgići 20
31530 Podravska
moslavina
Tel: 031/564 883

■■■
**Brodsko-posavska
županija**

1. LJUBICA VIDIĆ
Ratkovac 83
35400 Nova Gradiška
Tel: 035/375 290

odjeli za turizam županijskih komora

ŽUPANIJSKA KOMORA BJELOVAR

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Preradovićeva 4/I,
43000 BJELOVAR,
hgkbj@hgk.hr
Tel. 043 24 20 55, Fax: 043 24 19 08

ŽUPANIJSKA KOMORA ČAKOVEC

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
I.G.Kovačića 2,
40000 ČAKOVEC,
hgkck@hgk.hr
Tel. 040 31 11 60, Fax: 040 31 11 61

ŽUPANIJSKA KOMORA DUBROVNIK

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Pera Čingrije 6,
20000 DUBROVNIK,
hgkdu@hgk.hr
Tel. 020 41 13 76, Fax: 020 41 20 44

ŽUPANIJSKA KOMORA KARLOVAC

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Kralja Tomislava 19 b,
47000 KARLOVAC,
hgkka@hgk.hr
Tel. 047 61 21 11, Fax: 047 61 47 20

ŽUPANIJSKA KOMORA KOPRIVNICA

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Josipa Vargovića 1/1,
48000 KOPRIVNICA,
hgkkc@hgk.hr
Tel. 048 62 28 16, Fax: 048 62 28 18

ŽUPANIJSKA KOMORA KRAPINA

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Trg Ljudevita Gaja 5,
49000 KRAPINA,
hgkkr@hgk.hr
Tel. 049 37 18 84, Fax: 049 37 18 83

ŽUPANIJSKA KOMORA OSIJEK

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Europske avenije 13,
31000 OSIJEK,
hgkos@hgk.hr
Tel. 031 22 38 00, Fax: 031 22 38 24

ŽUPANIJSKA KOMORA OTOČAC

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Ulica kralja Zvonimira 75,
53220 OTOČAC,
hgkot@hgk.hr
Tel. 053 77 33 07, Fax: 053 77 10 01

ŽUPANIJSKA KOMORA POŽEGA

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Sv. Florijana 13,
34000 POŽEGA,
hgkpz@hgk.hr
Tel. 034 27 32 60, Fax: 034 27 33 60

ŽUPANIJSKA KOMORA PULA

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Carrarina 5,
52000 PULA,
hgkpu@hgk.hr
Tel. 052 21 46 88, Fax: 052 21 18 75

ŽUPANIJSKA KOMORA RIJEKA

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Bulevar oslobođenja 23,
51000 RIJEKA,
hgkri@hgk.hr
Tel. 051 20 91 11, Fax: 051 21 60 33

ŽUPANIJSKA KOMORA SISAK

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Kranjčevićeva 16,
44000 SISAK,
hgksk@hgk.hr
Tel. 044 52 25 83, Fax: 044 52 15 31

ŽUPANIJSKA KOMORA SLAVONSKI BROD

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Trg pobjede 31/2,
35000 SLAVONSKI BROD,
hgksb@hgk.hr
Tel. 035 44 85 83, Fax: 035 44 85 91

ŽUPANIJSKA KOMORA SPLIT

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Obala Ante Trumbića 4,
21000 SPLIT,
hgkst@hgk.hr
Tel. 021 32 11 00, Fax: 021 34 69 56

ŽUPANIJSKA KOMORA ŠIBENIK

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Dr. fra Jerolima Milete 31,
22000 ŠIBENIK,
hgksi@hgk.hr
Tel. 022 33 20 67, Fax: 022 33 20 67

ŽUPANIJSKA KOMORA VARAŽDIN

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Preradovićeve 17/II,
42000 VARAŽDIN,
hgkvz@hgk.hr
Tel. 042 21 24 66, Fax: 042 21 36 27

ŽUPANIJSKA KOMORA VIROVITICA

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Trg kralja Tomislava 6,
33000 VIROVITICA,
hgkvi@hgk.hr
Tel. 033 72 61 50, Fax: 033 72 21 50

ŽUPANIJSKA KOMORA VUKOVAR

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Zmajeva 1,
32000 VUKOVAR,
hgkvu@hgk.hr
Tel. 032 44 11 55, Fax: 032 44 14 63

ŽUPANIJSKA KOMORA ZADAR

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Špire Brusine 16,
23000 ZADAR,
hgkzd@hgk.hr
Trl. 023 21 17 47, Fax: 023 31 39 34

KOMORA ZAGREB

Odjel za turizam i ugostiteljstvo
Draškovićeve 45,
10000 ZAGREB,
hgkzg@hgk.hr
Tel. 01 46 06 777, Fax: 01 46 06 803

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA

Rooseveltove trg 2,
10 000 Zagreb,
hgk@hgk.hr
www.hgk.hr, www.biznet.hr
Tel. 01 45 61 555, 45 61 617

PREDSTAVNIŠTVO HGK U BIH

Čemaluša 4/1,
71 000 Sarajevo,
hgk.sa@bih.net.ba
Tel. +387 33 44 57 41, 44 57 46,
Fax: +387 33 44 57 38

**PREDSTAVNIŠTVO HGK U BIH
– POSLOVNICA MOSTAR**

Mile Budaka 61,
88 000 Mostar,
hgk-mostar@tel.net.ba
Tel. +387 36 32 80 79,
Fax: +387 36 32 80 80

**PREDSTAVNIŠTVO HGK U BIH
– POSLOVNICA BANJA LUKA**

Pave Radana 32a,
78 000 Banja Luka,
hgkbl@hgk.hr
Tel./fax: +387 51 30 85 45

PREDSTAVNIŠTVO HGK U BEOGRADU

Ulica kneza Miloša 62,
11 000 Beograd,
Tel +381 11 361 05 35, 361 01 53,
Fax: +381 11 361 00 32

PREDSTAVNIŠTVO HGK NA KOSOVU

Beogradska 69-B-1/A,
38 000 Priština,
pkosovo@hgk.hr
Tel. +381 38 24 33 99,
Fax: +381 38 24 33 98

PREDSTAVNIŠTVO HGK U BRUXELLESU

Av. des Arts 50, box 19,
B-1000 Bruxelles, Belgium,
cce.brussels@skynet.be
Tel. +32 25 12 18 90,
Fax: +322 512 17 85

ISBN 953-6207-20-6

**Hrvatska gospodarska komora
2002.**

Dizajn i priprema za tisak: GENS'94, Zagreb
Tisak: GIPA, Zagreb
Naklada: 1000 primjeraka

